

I

(Νομοθετικές πράξεις)

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2017/371 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 1ης Μαρτίου 2017

για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 539/2001 του Συμβουλίου περί του καταλόγου τρίτων χωρών οι υπήκοοι των οποίων υπόκεινται στην υποχρέωση θεώρησης για τη διέλευση των εξωτερικών συνόρων των κρατών μελών, και του καταλόγου των τρίτων χωρών οι υπήκοοι των οποίων απαλλάσσονται από την υποχρέωση αυτή (αναθέρηση του μηχανισμού αναστολής)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 77 παράγραφος 2 στοιχείο α),

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Μετά τη διαβίβαση του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία ⁽¹⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 539/2001 του Συμβουλίου ⁽²⁾ περιλαμβάνει τον κατάλογο τρίτων χωρών οι υπήκοοι των οποίων υπόκεινται στην υποχρέωση θεώρησης για τη διέλευση των εξωτερικών συνόρων των κρατών μελών και τον κατάλογο τρίτων χωρών οι υπήκοοι των οποίων απαλλάσσονται από την υποχρέωση αυτή.
- (2) Ο μηχανισμός για την προσωρινή αναστολή της απαλλαγής από την υποχρέωση θεώρησης για τους υπηκόους τρίτης χώρας που περιλαμβάνεται στο παράρτημα ΙΙ του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 539/2001 όπως ορίζεται στο άρθρο 1α του εν λόγω κανονισμού («μηχανισμός αναστολής») θα πρέπει να ενισχυθεί, καθιστώντας ευκολότερο για τα κράτη μέλη να κοινοποιούν περιπτώσεις που οδηγούν σε πιθανή αναστολή και επιτρέποντας στην Επιτροπή να ενεργοποιεί τον μηχανισμό αναστολής με δική της πρωτοβουλία.
- (3) Ειδικότερα, η χρήση του μηχανισμού αναστολής θα πρέπει να διευκολύνεται με τη συντόμευση των περιόδων αναφοράς και των προθεσμιών, γεγονός που θα επιταχύνει τη διαδικασία, και με την επέκταση των πιθανών λόγων αναστολής, ώστε να περιλαμβάνεται η μείωση της συνεργασίας για την επανεισοχή όπως και τη σημαντική αύξηση των κινδύνων για τη δημόσια τάξη και την εσωτερική ασφάλεια των κρατών μελών ως ένας από τους λόγους αυτούς. Η εν λόγω μείωση της συνεργασίας θα πρέπει να καλύπτει σημαντική αύξηση του ποσοστού απόρριψης των αιτήσεων επανεισοχής, μεταξύ άλλων, των υπηκόων τρίτων χωρών που έχουν διέλθει μέσω της συγκεκριμένης τρίτης χώρας, όταν συμφωνία επανεισοχής που έχει συναφθεί μεταξύ της Ένωσης ή κράτους μέλους και της εν λόγω τρίτης χώρας προβλέπει τέτοια υποχρέωση επανεισοχής. Η Επιτροπή θα πρέπει επίσης να είναι σε θέση να ενεργοποιεί η ίδια τον μηχανισμό αναστολής σε περίπτωση που η τρίτη χώρα δεν συνεργάζεται για την επανεισοχή, ιδίως όταν έχει συναφθεί συμφωνία επανεισοχής μεταξύ της συγκεκριμένης τρίτης χώρας και της Ένωσης.
- (4) Για τους σκοπούς του μηχανισμού αναστολής, σημαντική αύξηση σημαίνει αύξηση που υπερβαίνει το κατώφλι του 50 %. Μπορεί επίσης να σημαίνει χαμηλότερη αύξηση, εάν η Επιτροπή την κρίνει εφαρμοστέα στη συγκεκριμένη περίπτωση που κοινοποιήθηκε από το οικείο κράτος μέλος.
- (5) Για τους σκοπούς του μηχανισμού αναστολής, το χαμηλό ποσοστό αναγνώρισης σημαίνει ποσοστό αναγνώρισης αιτήσεων ασύλου που ανέρχεται σε περίπου 3 ή 4 %. Μπορεί επίσης να σημαίνει υψηλότερο ποσοστό αναγνώρισης, εάν η Επιτροπή το κρίνει εφαρμοστέο στη συγκεκριμένη περίπτωση που κοινοποιήθηκε από το οικείο κράτος μέλος.

⁽¹⁾ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 15ης Δεκεμβρίου 2016 (δεν έχει δημοσιευθεί ακόμα στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 27ης Φεβρουαρίου 2017.

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 539/2001 του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2001, περί του καταλόγου τρίτων χωρών οι υπήκοοι των οποίων υπόκεινται στην υποχρέωση θεώρησης για τη διέλευση των εξωτερικών συνόρων των κρατών μελών, και του καταλόγου των τρίτων χωρών οι υπήκοοι των οποίων απαλλάσσονται από την υποχρέωση αυτή (ΕΕ L 81 της 21.3.2001, σ. 1).

- (6) Είναι απαραίτητο να αποφεύγεται και να αντιμετωπίζεται οποιαδήποτε κατάχρηση της απαλλαγής από την υποχρέωση θεώρησης, στην περίπτωση που συνεπάγεται αύξηση της μεταναστευτικής πίεσης, που οφείλεται, για παράδειγμα, σε αύξηση των αβάσιμων αιτήσεων ασύλου, καθώς και όταν οδηγεί σε αβάσιμες αιτήσεις για άδεια διαμονής.
- (7) Με σκοπό να εξασφαλιστεί ότι οι συγκεκριμένες απαιτήσεις που βασίζονται στο άρθρο - 1 και οι οποίες χρησιμοποιήθηκαν για να αξιολογηθεί η καταλληλότητα της απαλλαγής από την υποχρέωση θεώρησης, που χορηγείται ως αποτέλεσμα της επιτυχούς ολοκλήρωσης του διαλόγου για την ελευθέρωση του καθεστώτος των θεωρήσεων, εξακολουθούν να πληρούνται με την πάροδο του χρόνου, η Επιτροπή θα πρέπει να παρακολουθεί την κατάσταση στις οικείες τρίτες χώρες. Η Επιτροπή θα πρέπει να δώσει ιδιαίτερη προσοχή στην κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στις οικείες τρίτες χώρες.
- (8) Η Επιτροπή θα πρέπει να υποβάλλει τακτικές εκθέσεις στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο, τουλάχιστον μία φορά τον χρόνο, για περίοδο επτά ετών από την έναρξη ισχύος της ελευθέρωσης του καθεστώτος των θεωρήσεων για την εν λόγω τρίτη χώρα, και στη συνέχεια εφόσον η Επιτροπή το κρίνει αναγκαίο ή κατόπιν αιτήματος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.
- (9) Πριν λάβει οποιαδήποτε απόφαση για την προσωρινή αναστολή της απαλλαγής από την υποχρέωση θεώρησης για τους υπηκόους τρίτης χώρας, η Επιτροπή θα πρέπει να λάβει υπόψη της την κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην εν λόγω τρίτη χώρα, καθώς και τις πιθανές συνέπειες της αναστολής της απαλλαγής από την υποχρέωση θεώρησης για αυτή την κατάσταση.
- (10) Για να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική εφαρμογή του μηχανισμού αναστολής, και ιδίως όταν απαιτείται επείγουσα αντίδραση για την επίλυση των δυσκολιών που αντιμετωπίζει τουλάχιστον ένα κράτος μέλος, και λαμβάνοντας υπόψη τον συνολικό αντίκτυπο της κατάστασης έκτακτης ανάγκης στο σύνολο της Ένωσης, θα πρέπει να ανατεθούν εκτελεστικές αρμοδιότητες στην Επιτροπή. Οι αρμοδιότητες αυτές θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾. Για την έκδοση των εκτελεστικών αυτών πράξεων, πρέπει να εφαρμόζεται η διαδικασία εξέτασης.
- (11) Η αναστολή της απαλλαγής από την υποχρέωση θεώρησης με εκτελεστική πράξη πρέπει να καλύπτει ορισμένες κατηγορίες υπηκόων της οικείας τρίτης χώρας, με αναφορά των σχετικών τύπων ταξιδιωτικών εγγράφων και, ενδεχομένως, πρόσθετων κριτηρίων, όπως άτομα που ταξιδεύουν για πρώτη φορά στην επικράτεια των κρατών μελών. Η εκτελεστική πράξη θα πρέπει να προσδιορίζει τις κατηγορίες υπηκόων για τους οποίους θα πρέπει να εφαρμοστεί η αναστολή, λαμβάνοντας υπόψη τις ειδικές περιστάσεις που κοινοποιούνται από ένα ή περισσότερα κράτη μέλη ή έχουν αναφερθεί από την Επιτροπή καθώς και την αρχή της αναλογικότητας.
- (12) Προκειμένου να εξασφαλιστεί η κατάλληλη συμμετοχή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου στην εφαρμογή του μηχανισμού αναστολής, δεδομένου του ιδιαίτερα πολιτικά ευαίσθητου χαρακτήρα της αναστολής της απαλλαγής από υποχρέωση θεώρησης για όλους τους υπηκόους μιας τρίτης χώρας που περιλαμβάνεται στο παράρτημα II του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 539/2001 καθώς και των οριζόντιων συνεπειών της για τα κράτη μέλη και για την ίδια την Ένωση, ιδίως για τις εξωτερικές σχέσεις τους και τη συνολική λειτουργία του χώρου του Σένγκεν, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά την προσωρινή αναστολή της απαλλαγής από την υποχρέωση θεώρησης για τους υπηκόους της οικείας τρίτης χώρας. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να διενεργεί η Επιτροπή κατάλληλες διαβουλεύσεις κατά τις προπαρασκευαστικές εργασίες της, μεταξύ άλλων, σε επίπεδο εμπειρογνομών και οι εν λόγω διαβουλεύσεις να διενεργούνται σύμφωνα με τις αρχές που προβλέπονται στη διοργανική συμφωνία της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου ⁽²⁾. Ειδικότερα, προκειμένου να εξασφαλιστεί ισότιμη συμμετοχή στην κατάρτιση των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο λαμβάνουν όλα τα έγγραφα ταυτόχρονα με τους εμπειρογνώμονες των κρατών μελών, και οι εμπειρογνώμονες τους έχουν συστηματική πρόσβαση στις συνεδριάσεις των ομάδων εμπειρογνομών της Επιτροπής που ασχολούνται με την κατάρτιση των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.
- (13) Ο παρών κανονισμός συνιστά ανάπτυξη των διατάξεων του κεκτημένου του Σένγκεν στις οποίες δεν συμμετέχει το Ηνωμένο Βασίλειο, σύμφωνα με την απόφαση 2000/365/ΕΚ του Συμβουλίου ⁽³⁾· ως εκ τούτου, το Ηνωμένο Βασίλειο δεν συμμετέχει στη θέσπιση του παρόντος κανονισμού και δεν δεσμεύεται από αυτόν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή του.
- (14) Ο παρών κανονισμός συνιστά ανάπτυξη των διατάξεων του κεκτημένου του Σένγκεν στις οποίες δεν συμμετέχει η Ιρλανδία, σύμφωνα με την απόφαση 2002/192/ΕΚ του Συμβουλίου ⁽⁴⁾· ως εκ τούτου, η Ιρλανδία δεν συμμετέχει στη θέσπιση του παρόντος κανονισμού και δεν δεσμεύεται από αυτόν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή του.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

⁽²⁾ ΕΕ L 123 της 12.5.2016, σ. 1.

⁽³⁾ Απόφαση 2000/365/ΕΚ του Συμβουλίου, της 29ης Μαΐου 2000, σχετικά με το αίτημα του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βόρειας Ιρλανδίας να συμμετέχει σε ορισμένες από τις διατάξεις του κεκτημένου του Σένγκεν (ΕΕ L 131 της 1.6.2000, σ. 43).

⁽⁴⁾ Απόφαση 2002/192/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Φεβρουαρίου 2002, σχετικά με το αίτημα της Ιρλανδίας να συμμετέχει σε ορισμένες από τις διατάξεις του κεκτημένου του Σένγκεν (ΕΕ L 64 της 7.3.2002, σ. 20).

- (15) Όσον αφορά την Ισλανδία και τη Νορβηγία, ο παρών κανονισμός αποτελεί ανάπτυξη των διατάξεων του κεκτημένου του Σένγκεν κατά την έννοια της συμφωνίας της συναφθείσας από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από τη Δημοκρατία της Ισλανδίας και το Βασίλειο της Νορβηγίας σχετικά με τη σύνδεση των εν λόγω χωρών με τη θέση σε ισχύ, την εφαρμογή και την περαιτέρω ανάπτυξη του κεκτημένου Σένγκεν ⁽¹⁾, οι οποίες διατάξεις εμπίπτουν στον τομέα στον οποίο αναφέρεται το άρθρο 1 σημείο Β της απόφασης 1999/437/ΕΚ του Συμβουλίου ⁽²⁾.
- (16) Όσον αφορά την Ελβετία, ο παρών κανονισμός αποτελεί ανάπτυξη των διατάξεων του κεκτημένου του Σένγκεν, κατά την έννοια της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας σχετικά με τη σύνδεση της Ελβετικής Συνομοσπονδίας προς τη θέση σε ισχύ, την εφαρμογή και την ανάπτυξη του κεκτημένου του Σένγκεν ⁽³⁾, οι οποίες διατάξεις εμπίπτουν στον τομέα στον οποίο αναφέρεται το άρθρο 1 σημείο Β της απόφασης 1999/437/ΕΚ του Συμβουλίου, σε συνδυασμό με το άρθρο 3 της απόφασης 2008/146/ΕΚ του Συμβουλίου ⁽⁴⁾.
- (17) Όσον αφορά το Λιχτενστάιν, ο παρών κανονισμός αποτελεί ανάπτυξη των διατάξεων του κεκτημένου του Σένγκεν κατά την έννοια του πρωτοκόλλου που υπογράφηκε μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, της Ελβετικής Συνομοσπονδίας και του Πριγκιπάτου του Λιχτενστάιν για την προσχώρηση του Πριγκιπάτου του Λιχτενστάιν στη συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας σχετικά με τη σύνδεση της Ελβετικής Συνομοσπονδίας προς τη θέση σε ισχύ, την εφαρμογή και την ανάπτυξη του κεκτημένου του Σένγκεν ⁽⁵⁾, οι οποίες διατάξεις εμπίπτουν στον τομέα στον οποίο αναφέρεται το άρθρο 1 σημείο Β της απόφασης 1999/437/ΕΚ του Συμβουλίου σε συνδυασμό με το άρθρο 3 της απόφασης 2011/350/ΕΕ του Συμβουλίου ⁽⁶⁾,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 539/2001 τροποποιείται ως εξής:

1) Το άρθρο 1α αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 1α

1. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 1 παράγραφος 2, η απαλλαγή από την υποχρέωση θεώρησης για υπηκόους μιας τρίτης χώρας που περιλαμβάνεται στον κατάλογο του παραρτήματος II αναστέλλεται προσωρινά, σύμφωνα με συναφή και αντικειμενικά δεδομένα, βάσει του παρόντος άρθρου.
2. Κράτος μέλος δύναται να απευθύνει κοινοποίηση στην Επιτροπή, αν αντιμετωπίζει, επί διμήνου, σε σύγκριση με την ίδια περίοδο του προηγούμενου έτους ή με το τελευταίο δίμηνο πριν από την εφαρμογή της απαλλαγής από την υποχρέωση θεώρησης για τους υπηκόους τρίτης χώρας που περιλαμβάνεται στο παράρτημα II, μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες περιστάσεις:
 - α) σημαντική αύξηση του αριθμού των υπηκόων της εν λόγω τρίτης χώρας στους οποίους απερρίφθη αίτημα εισόδου ή οι οποίοι διαπιστώνεται ότι διαμένουν στο έδαφος του κράτους μέλους χωρίς να έχουν ανάλογο δικαίωμα·
 - β) σημαντική αύξηση του αριθμού των αιτήσεων ασύλου από υπηκόους της εν λόγω τρίτης χώρας για τις οποίες το μέσο ποσοστό αναγνώρισης είναι χαμηλό·
 - γ) μείωση της συνεργασίας για την επανεισοχή με την εν λόγω τρίτη χώρα, που να τεκμηριώνεται με επαρκή στοιχεία, ιδίως σημαντική αύξηση του ποσοστού απόρριψης αιτήσεων επανεισοχής που υποβλήθηκαν από το κράτος μέλος στην εν λόγω τρίτη χώρα για δικούς της υπηκόους ή, σε περίπτωση που συμφωνία περί επανεισοχής συναφθείσα μεταξύ της Ένωσης ή του εν λόγω κράτους μέλους και της εν λόγω τρίτης χώρας προβλέπει τέτοια υποχρέωση, για τους υπηκόους τρίτων χωρών που έχουν διέλθει μέσω της εν λόγω τρίτης χώρας·

⁽¹⁾ ΕΕ L 176 της 10.7.1999, σ. 36.

⁽²⁾ Απόφαση 1999/437/ΕΚ του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 1999, σχετικά με ορισμένες λεπτομέρειες εφαρμογής της συμφωνίας που έχει συναφθεί από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τη Δημοκρατία της Ισλανδίας και το Βασίλειο της Νορβηγίας για τη σύνδεση των δύο αυτών κρατών, με την υλοποίηση, την εφαρμογή και την ανάπτυξη του κεκτημένου του Σένγκεν (ΕΕ L 176 της 10.7.1999, σ. 31).

⁽³⁾ ΕΕ L 53 της 27.2.2008, σ. 52.

⁽⁴⁾ Απόφαση 2008/146/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Ιανουαρίου 2008, για τη σύναψη εξ' ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας σχετικά με τη σύνδεση της Ελβετικής Συνομοσπονδίας προς την υλοποίηση, την εφαρμογή και την ανάπτυξη του κεκτημένου του Σένγκεν (ΕΕ L 53 της 27.2.2008, σ. 1).

⁽⁵⁾ ΕΕ L 160 της 18.6.2011, σ. 21.

⁽⁶⁾ Απόφαση 2011/350/ΕΕ του Συμβουλίου, της 7ης Μαρτίου 2011, για τη σύναψη, εξ' ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του πρωτοκόλλου μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, της Ελβετικής Συνομοσπονδίας και του Πριγκιπάτου του Λιχτενστάιν για την προσχώρηση του Πριγκιπάτου του Λιχτενστάιν στη συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας σχετικά με τη σύνδεση της Ελβετικής Συνομοσπονδίας προς τη θέση σε ισχύ, την εφαρμογή και την ανάπτυξη του κεκτημένου του Σένγκεν, όσον αφορά την κατάργηση των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα και την κυκλοφορία των προσώπων (ΕΕ L 160 της 18.6.2011, σ. 19).

- δ) αυξημένο κίνδυνο ή άμεση απειλή για τη δημόσια τάξη ή την εσωτερική ασφάλεια των κρατών μελών, και ιδίως ουσιαστική αύξηση των σοβαρών αξιόποινων πράξεων που συνδέονται με υπηκόους της εν λόγω τρίτης χώρας, που τεκμηριώνεται με αντικειμενικές, συγκεκριμένες και σχετικές πληροφορίες και δεδομένα που παρέχονται από τις αρμόδιες αρχές.

Η κοινοποίηση που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο αναφέρει τους λόγους στους οποίους βασίζεται και περιλαμβάνει συναφή δεδομένα και στατιστικά στοιχεία, καθώς και λεπτομερή επεξήγηση των προκαταρκτικών μέτρων που έχει λάβει το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος για τη θεραπεία της κατάστασης. Το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος μπορεί, κατά την κοινοποίησή του, να προσδιορίζει ποιες κατηγορίες υπηκόων της οικείας τρίτης χώρας πρέπει να καλύπτονται από εκτελεστική πράξη σύμφωνα με την παράγραφο 4 στοιχείο α), αναφέροντας τη λεπτομερή αιτιολόγησή τους. Η Επιτροπή ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο αμέσως για την εν λόγω κοινοποίηση.

2α. Εάν η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη κρίσιμα στοιχεία, αναφορές και στατιστικές, έχει συγκεκριμένες και αξιόπιστες πληροφορίες ότι σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη συντρέχουν οι περιστάσεις που αναφέρονται στα στοιχεία α), β), γ) ή δ) της παραγράφου 2 ή ότι η τρίτη χώρα δεν συνεργάζεται για την επανεισοχή, ιδίως όταν έχει συναφθεί συμφωνία επανεισοχής μεταξύ της εν λόγω τρίτης χώρας και της Ένωσης, και για παράδειγμα:

- αρνείται ή παραλείπει να διεκπεραιώσει αιτήσεις επανεισοχής εγκαίρως,
- παραλείπει να εκδώσει εγκαίρως ταξιδιωτικά έγγραφα για τους σκοπούς της επιστροφής εντός των προθεσμιών που ορίζονται στη συμφωνία επανεισοχής ή δεν αποδέχεται ευρωπαϊκά ταξιδιωτικά έγγραφα που εκδόθηκαν μετά την παρέλευση των προθεσμιών που ορίζονται στη συμφωνία επανεισοχής, ή
- καταγγέλλει ή αναστέλλει τη συμφωνία επανεισοχής,

η Επιτροπή ενημερώνει αμέσως το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για την ανάλυσή της και εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 4.

2β. Η Επιτροπή παρακολουθεί τη συνεχή εκπλήρωση των ειδικών απαιτήσεων που βασίζονται στο άρθρο -1 και χρησιμοποιήθηκαν για να αξιολογηθεί η καταλληλότητα της ελευθέρωσης του καθεστώτος θεωρήσεων από τις τρίτες χώρες των οποίων οι υπήκοοι έχουν απαλλαγεί από την υποχρέωση θέωρησης όταν ταξιδεύουν στο έδαφος κρατών μελών ως αποτέλεσμα επιτυχούς ολοκλήρωσης του διαλόγου για την ελευθέρωση του καθεστώτος θεωρήσεων μεταξύ της Ένωσης και της εν λόγω τρίτης χώρας.

Επιπλέον, η Επιτροπή υποβάλλει τακτικά έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, τουλάχιστον μία φορά τον χρόνο, για περίοδο επτά ετών από την έναρξη ισχύος της ελευθέρωσης του καθεστώτος των θεωρήσεων για την εν λόγω τρίτη χώρα, και στη συνέχεια, εφόσον η Επιτροπή το κρίνει αναγκαίο ή κατόπιν αιτήματος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου. Η έκθεση επικεντρώνεται στις τρίτες χώρες για τις οποίες η Επιτροπή θεωρεί, βάσει συγκεκριμένων και αξιόπιστων στοιχείων, ότι πλέον δεν πληρούνται ορισμένες απαιτήσεις.

Όταν έκθεση της Επιτροπής καταδεικνύει ότι μία ή περισσότερες από τις ειδικές απαιτήσεις δεν πληρούνται πλέον σε σχέση με μια συγκεκριμένη τρίτη χώρα, εφαρμόζεται η παράγραφος 4.

3. Η Επιτροπή εξετάζει οποιαδήποτε κοινοποίηση υπεβλήθη βάσει της παραγράφου 2, λαμβάνοντας υπόψη:

- α) αν υφίσταται οποιαδήποτε από τις καταστάσεις που περιγράφονται στην παράγραφο 2·
- β) τον αριθμό των κρατών μελών που επηρεάζονται από οποιαδήποτε από τις καταστάσεις που περιγράφονται στην παράγραφο 2·
- γ) τον συνολικό αντίκτυπο των περιστάσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 2 στη μεταναστευτική κατάσταση στην Ένωση, όπως αυτή εμφανίζεται σύμφωνα με τα στοιχεία που παρέχουν τα κράτη μέλη ή έχει στη διάθεσή της η Επιτροπή·
- δ) τις εκθέσεις που έχει εκπονήσει η Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή, η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο ή η Ευρωπαϊκή Αστυνομική Υπηρεσία (Ευρωπόλ) ή οποιοδήποτε άλλο θεσμικό όργανο, οργανισμός ή υπηρεσία της Ένωσης, φορέας ή διεθνής οργανισμός τα οποία έχουν αρμοδιότητα για ζητήματα που καλύπτει ο παρών κανονισμός, εφόσον επιβάλλεται από τις περιστάσεις στη συγκεκριμένη περίπτωση·
- ε) τις ενδείξεις που ενδέχεται να έχει παράσχει το οικείο κράτος μέλος στην κοινοποίησή του σχετικά με τα πιθανά μέτρα δυνάμει της παραγράφου 4 στοιχείο α)·

στ) το συνολικό ζήτημα της δημόσιας τάξης και της εσωτερικής ασφάλειας, σε διαβούλευση με το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος.

Η Επιτροπή ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για τα αποτελέσματα της εξέτασής της.

4. Όταν, σύμφωνα με την ανάλυση που αναφέρεται στην παράγραφο 2α, την έκθεση που αναφέρεται στην παράγραφο 2β ή την εξέταση που αναφέρεται στην παράγραφο 3 και λαμβάνοντας υπόψη τις συνέπειες της αναστολής της απαλλαγής από την υποχρέωση θέωρησης όσον αφορά τις εξωτερικές σχέσεις της Ένωσης και των κρατών μελών με την οικεία τρίτη χώρα, σε στενή συνεργασία με την εν λόγω τρίτη χώρα για την εξεύρεση εναλλακτικών μακροπρόθεσμων λύσεων, η Επιτροπή αποφασίζει ότι απαιτείται δράση, ή όταν υποβάλλεται στην Επιτροπή από απλή πλειοψηφία των κρατών μελών κοινοποίηση σχετικά με την ύπαρξη περιστάσεων που αναφέρονται στα στοιχεία α), β), γ) ή δ) της παραγράφου 2, εφαρμόζονται οι ακόλουθες διατάξεις:

α) Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστική πράξη για την προσωρινή αναστολή της απαλλαγής από την υποχρέωση θεώρησης για τους υπηκόους της οικείας τρίτης χώρας για εννέα μήνες. Η αναστολή ισχύει για ορισμένες κατηγορίες υπηκόων της οικείας τρίτης χώρας, με αναφορά των σχετικών τύπων ταξιδιωτικών εγγράφων και, ενδεχομένως, με βάση πρόσθετα κριτήρια. Κατά τον προσδιορισμό των κατηγοριών για τις οποίες ισχύει η αναστολή, η Επιτροπή, με βάση τις διαθέσιμες πληροφορίες, συμπεριλαμβάνει κατηγορίες που είναι επαρκώς ευρείες, ώστε να συμβάλει αποτελεσματικά στην αντιμετώπιση των περιστάσεων που αναφέρονται στις παραγράφους 2, 2α και 2β στη συγκεκριμένη περίπτωση, τηρώντας παράλληλα την αρχή της αναλογικότητας. Η Επιτροπή εκδίδει την εκτελεστική πράξη εντός ενός μηνός αφού:

i) λάβει την κοινοποίηση που αναφέρεται στην παράγραφο 2·

ii) λάβει γνώση των πληροφοριών που αναφέρονται στην παράγραφο 2α·

iii) εκπονήσει την έκθεση που αναφέρεται στην παράγραφο 2β· ή

iv) λάβει από απλή πλειοψηφία των κρατών μελών κοινοποίηση σχετικά με την ύπαρξη περιστάσεων των στοιχείων α), β), γ) ή δ) της παραγράφου 2.

Η εν λόγω εκτελεστική πράξη εκδίδεται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 4α παράγραφος 2. Σε αυτήν ορίζεται η ημερομηνία κατά την οποία θα τεθεί σε ισχύ η αναστολή της απαλλαγής από την υποχρέωση θεώρησης.

Κατά τη διάρκεια της περιόδου αναστολής, η Επιτροπή καθιερώνει ενισχυμένο διάλογο με την οικεία τρίτη χώρα με στόχο την αποκατάσταση των εν λόγω περιστάσεων.

β) Σε περίπτωση που οι περιστάσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 2, 2α και 2β εξακολουθούν να υφίστανται, η Επιτροπή εκδίδει, το αργότερο δύο μήνες πριν από τη λήξη της περιόδου εννέα μηνών που αναφέρεται στο στοιχείο α) της παρούσας παραγράφου, κατ' εξουσιοδότηση πράξη σύμφωνα με το άρθρο 4β, με την οποία αναστέλλεται προσωρινά η εφαρμογή του παραρτήματος II για περίοδο 18 μηνών για όλους τους υπηκόους της οικείας τρίτης χώρας. Η κατ' εξουσιοδότηση πράξη τίθεται σε ισχύ από την ημερομηνία λήξης της ισχύος της εκτελεστικής πράξης που αναφέρεται στο στοιχείο α) της παρούσας παραγράφου και τροποποιεί αναλόγως το παράρτημα II. Η εν λόγω τροποποίηση πραγματοποιείται με την προσθήκη υποσημείωσης, δίπλα στην ονομασία της εν λόγω τρίτης χώρας, στην οποία αναφέρεται ότι η απαλλαγή από την υποχρέωση θεώρησης αναστέλλεται έναντι της τρίτης χώρας και προσδιορίζεται η περίοδος της εν λόγω αναστολής.

Όταν η Επιτροπή έχει υποβάλει νομοθετική πρόταση σύμφωνα με την παράγραφο 5, η περίοδος αναστολής που προβλέπεται στην κατ' εξουσιοδότηση πράξη παρατείνεται κατά έξι μήνες. Η υποσημείωση τροποποιείται αναλόγως.

Με την επιφύλαξη της εφαρμογής του άρθρου 4, κατά την περίοδο της αναστολής, οι υπήκοοι της οικείας τρίτης χώρας υποχρεούνται να διαθέτουν θεώρηση κατά τη διέλευση των εξωτερικών συνόρων των κρατών μελών.

Το κράτος μέλος που, σύμφωνα με το άρθρο 4, προβλέπει νέες απαλλαγές από την υποχρέωση θεώρησης για μια κατηγορία υπηκόων της τρίτης χώρας την οποία αφορά η πράξη που αναστέλλει την απαλλαγή από την υποχρέωση θεώρησης, κοινοποιεί τα εν λόγω μέτρα σύμφωνα με το άρθρο 5.

5. Πριν να λήξει η περίοδος ισχύος της κατ' εξουσιοδότηση πράξης που εκδίδεται σύμφωνα με το στοιχείο β) της παραγράφου 4, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Η έκθεση μπορεί να συνοδεύεται από νομοθετική πρόταση τροποποίησης του παρόντος κανονισμού προκειμένου να μεταφερθεί από το παράρτημα II στο παράρτημα I η μνεία της οικείας τρίτης χώρας.

6. Όταν η Επιτροπή έχει υποβάλει νομοθετική πρόταση σύμφωνα με την παράγραφο 5, δύναται να παρατείνει την ισχύ της εκδοθείσας δυνάμει της παραγράφου 4 εκτελεστικής πράξης, για διάστημα που δεν υπερβαίνει τους 12 μήνες. Η απόφαση για την παράταση της ισχύος της εκτελεστικής πράξης εκδίδεται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 4α παράγραφος 2.»

2) Το άρθρο 1β αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 1β

Μέχρι τις 10 Ιανουαρίου 2018 η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο αξιολογώντας την αποτελεσματικότητα του μηχανισμού αμοιβαιότητας που αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφος 4 και, εφόσον απαιτείται, υποβάλλει νομοθετική πρόταση τροποποίησης του παρόντος κανονισμού. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο αποφασίζουν επί της προτάσεως κατά τη συνήθη νομοθετική διαδικασία.»

3) Παρεμβάλλεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 1γ

Μέχρι τις 29 Μαρτίου 2021 η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο αξιολογώντας την αποτελεσματικότητα του μηχανισμού αναστολής που προβλέπεται στο άρθρο 1α και, εφόσον απαιτείται, υποβάλλει νομοθετική πρόταση τροποποίησης του παρόντος κανονισμού. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο αποφασίζουν επί της προτάσεως κατά τη συνήθη νομοθετική διαδικασία.»

4) Το άρθρο 4β αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 4β

1. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις υπό τους όρους του παρόντος άρθρου.

2. Η προβλεπόμενη στο άρθρο 1 παράγραφος 4 στοιχείο στ) εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων ανατίθεται στην Επιτροπή για περίοδο πέντε ετών από 9ης Ιανουαρίου 2014. Η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση σχετικά με τις εξουσίες που της έχουν ανατεθεί το αργότερο εννέα μήνες πριν από τη λήξη της πενταετούς περιόδου. Η εξουσιοδότηση ανανεώνεται σιωπηρά για περιόδους ίδιας διάρκειας, εκτός αν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο προβάλουν αντιρρήσεις το αργότερο εντός τριών μηνών πριν από τη λήξη της κάθε περιόδου.

2α. Η εξουσία έκδοσης των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που αναφέρεται στο άρθρο 1α παράγραφος 4 στοιχείο β) ανατίθεται στην Επιτροπή για περίοδο πέντε ετών από τις 28 Μαρτίου 2017. Η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση σχετικά με την εξουσιοδότηση το αργότερο εννέα μήνες πριν από τη λήξη της πενταετούς περιόδου. Η εξουσιοδότηση παρατείνεται σιωπηρά για περιόδους της ίδιας διάρκειας, εκτός εάν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο εκφράσουν αντιρρήσεις το αργότερο εντός τριών μηνών πριν από τη λήξη κάθε περιόδου.

3. Η εξουσιοδότηση που προβλέπεται στο άρθρο 1 παράγραφος 4 στοιχείο στ) και στο άρθρο 1α παράγραφος 4 στοιχείο β) μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σε αυτή. Δεν θίγει το κύρος των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που ισχύουν ήδη.

3α. Πριν από την έκδοση μιας κατ' εξουσιοδότηση πράξης, η Επιτροπή διεξάγει διαβουλεύσεις με εμπειρογνώμονες που ορίζουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις αρχές της διοργανικής συμφωνίας της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου (*).

4. Μόλις εκδώσει μια κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η Επιτροπή την κοινοποιεί ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

5. Η κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 1 παράγραφος 4 στοιχείο στ) τίθεται σε ισχύ εφόσον δεν έχει διατυπωθεί αντίρρηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο εντός τεσσάρων μηνών από την ημέρα που η πράξη κοινοποιείται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ή αν, πριν λήξει αυτή η περίοδος, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμφότερα την Επιτροπή ότι δεν θα προβάλλουν αντιρρήσεις. Η προθεσμία αυτή παρατείνεται κατά δύο μήνες κατόπιν πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

6. Κάθε κατ' εξουσιοδότηση πράξη η οποία εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 1α παράγραφος 4 στοιχείο β) αρχίζει να ισχύει μόνον εφόσον δεν έχουν εκφραστεί σχετικές αντιρρήσεις από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή από το Συμβούλιο εντός δύο μηνών από την κοινοποίηση της εν λόγω πράξης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ή εφόσον, πριν από την παρέλευση της εν λόγω χρονικής περιόδου, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έχουν και τα δύο ενημερώσει την Επιτροπή ότι δεν πρόκειται να εκφράσουν αντιρρήσεις.

(*) EE L 123 της 12.5.2016, σ. 1.»

Άρθρο 2

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα στα κράτη μέλη σύμφωνα με τις Συνθήκες.

Βρυξέλλες, 1η Μαρτίου 2017.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Ο Πρόεδρος

A. TAJANI

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

C. AGIUS